

KORTLÆGNING OG ANALYSE AF BOFÆLLESSKABER

BUILD, BOFÆLLESSKAB.DK, FALKENSTJERNE FÆLLES
MED STØTTE FRA REALDANIA. GENNEMFØRT 2020-22

BUILD
AALBORG UNIVERSITET

Baggrund

- **Stor interesse for bofællesskaber:** efterspørgsel overstiger udbud. Men hvor mange bofællesskaber er der egentlig, og hvor mange boliger? Hvilke ejerformer? Hvem bor i bofællesskab? Hvordan har udviklingen været over tid?
- **Store forventninger til bofællesskaber:** Løsning på ensomhed, højere sundhed, bæredygtighed, udvikling af lokalområder, tilflytning til yderområder mm. Men kan de leve op til det?
- **Begrænset dansk forskning i bofællesskaber:** behov for opdateret viden

Aktiviteter og metode i projektet

- **Kortlægning af alle bofællesskaber i Danmark:** Udgangspunkt i Bofællesskab.dk's medlemsdatabase. Kortlægningen inkluderer aldersbandede bofællesskaber, seniorbofællesskaber, kollektiver og øklandsbyer
- **Registerbaserede analyser:** På baggrund af kortlægningen kobles data fra Danmarks Statistik på adresser, herunder socio-økonomiske data om beboerne, type af boliger mm. Herudfra er der gennemført tematiske analyser
- **Forskningsoversigt:** Der er indsamlet nyere viden og forskning om bofællesskaber, såvel dansk som international forskning, for at kvalificere eksisterende viden samt hvilke temaer der er underbelyst og hvilken viden der efterspørges.
- **Studier af udvalgte bofællesskaber:** For at supplere de kvantitative analyser er der gennemført kvalitative studier i otte udvalgte bofællesskaber (aldersbandede bofællesskaber, seniorbofællesskaber og økosamfund).

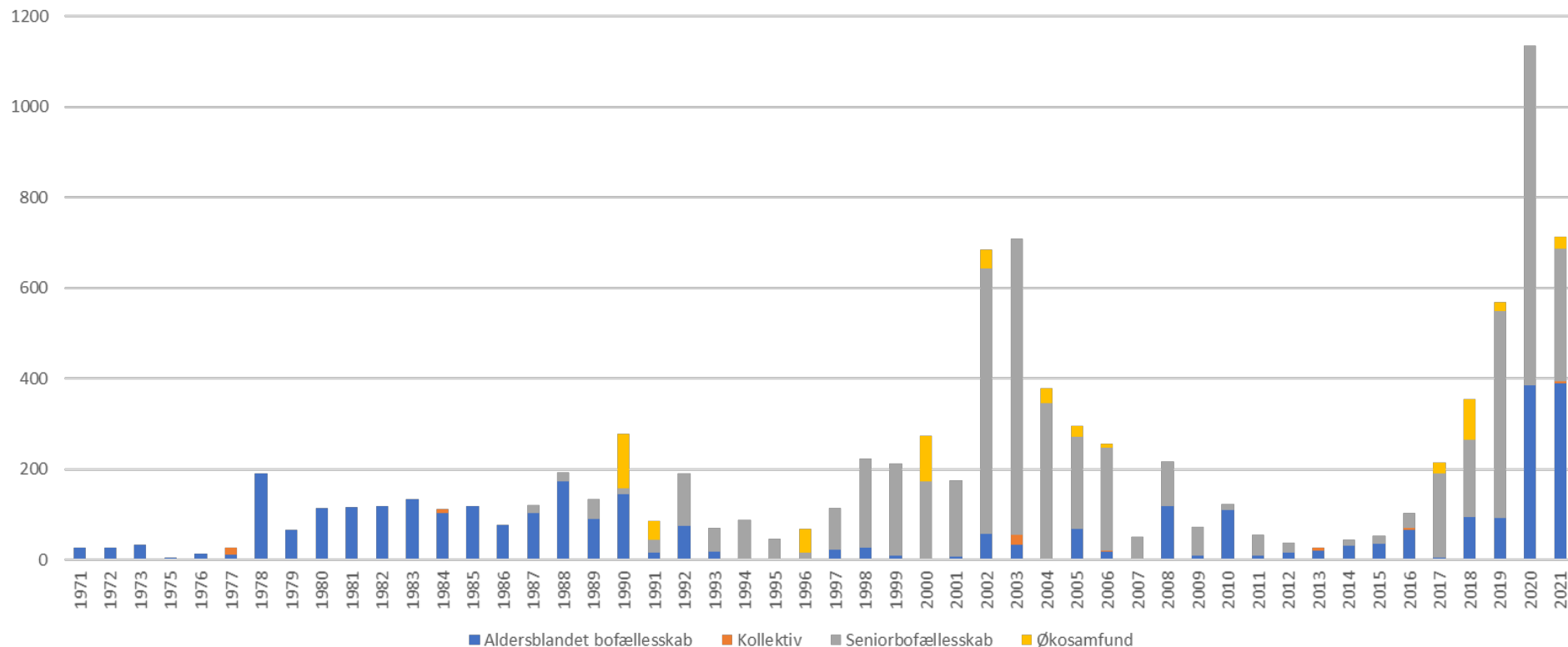
Kortlægning af bofællesskaber

Rudy Madsen, Bofællesskab.dk

- Overtagelse af hjemmeside og database (**39 bofællesskaber**)
- 2016 ny hjemmeside støttet af Realdania (**350 bofællesskaber**)
- Kortlægning start forår 2020
 - Research: på Internettet, andre databaser, kommuner, boligselskaber, lokale medier og andre relevante kilder
 - Resultat: **cirka 1.000 bofællesskaber**
 - Udfordringer: Mange forskellige kilder, mange dubletter, forskellige arbejdsmetoder, for svage research kriterier
 - Slutresultat: **520 bofællesskaber**, hvoraf cirka **400 er egnet til forskning**
- Mørketal ukendt
- Arbejdet med kortlægningen fortsætter kontinuerligt

Antal boliger etableret årligt i bofællesskaber, 1971-2021

Eksempler på bofællesskaber

Anna Falkenstjerne Beck

Stifter af Falkenstjerne Fælles

Erhvervs PhD stud. BUILD, AAU

falkenstjerne
FÆLLES

Forskellige former for bofællesskaber (etablering og drift): 3 eksempler

'Top-down'
Projekt igangsæt af
professionelle aktører

TOP-DOWN BOFÆLLESSKAB med INDFLYDELSE

Bofællesskab, som sættes i gang af gruppe der går til professionelle aktører, fx almene sektor som bliver bygherre. Høj indflydelse. Typisk seniorbofællesskab.

EKS: Købmagergade Seniorbo

TOP-DOWN BOFÆLLESSKAB

Ny type bofællesskab, som igangsættes og bygges af professionelle aktører og developere uden beboergruppe fra start, lav indflydelse. Hybride former og eksperimenter.

EKS: Generationernes Hus

DET KLASSISKE BOFÆLLESSKAB

skabt af ildsjæle, udpræget fællesskab og medbestemmelse, er selv bygherre og samarbejder med kommuner og andre professionelle aktører. Typisk aldersblandet.

EKS: Blikfanget

'Bottom-up'
Projekt igangsæt af beboere

Høj beboerdeltagelse/
indflydelse

Lav beboerdeltagelse/
indflydelse

BLIKFANGET 1989

Aldersblandet,
støttet
andelsboligbyggeri,
Bottom-up

KØBMAGERGADE
SENIORBO
Seniorbofællesskab
(+55-90)
Alment byggeri
Top-down m.
indflydelse

GENERATIONERNES HUS

Top-down
Hybrid ml offt.
institutioner og
alment byggeri

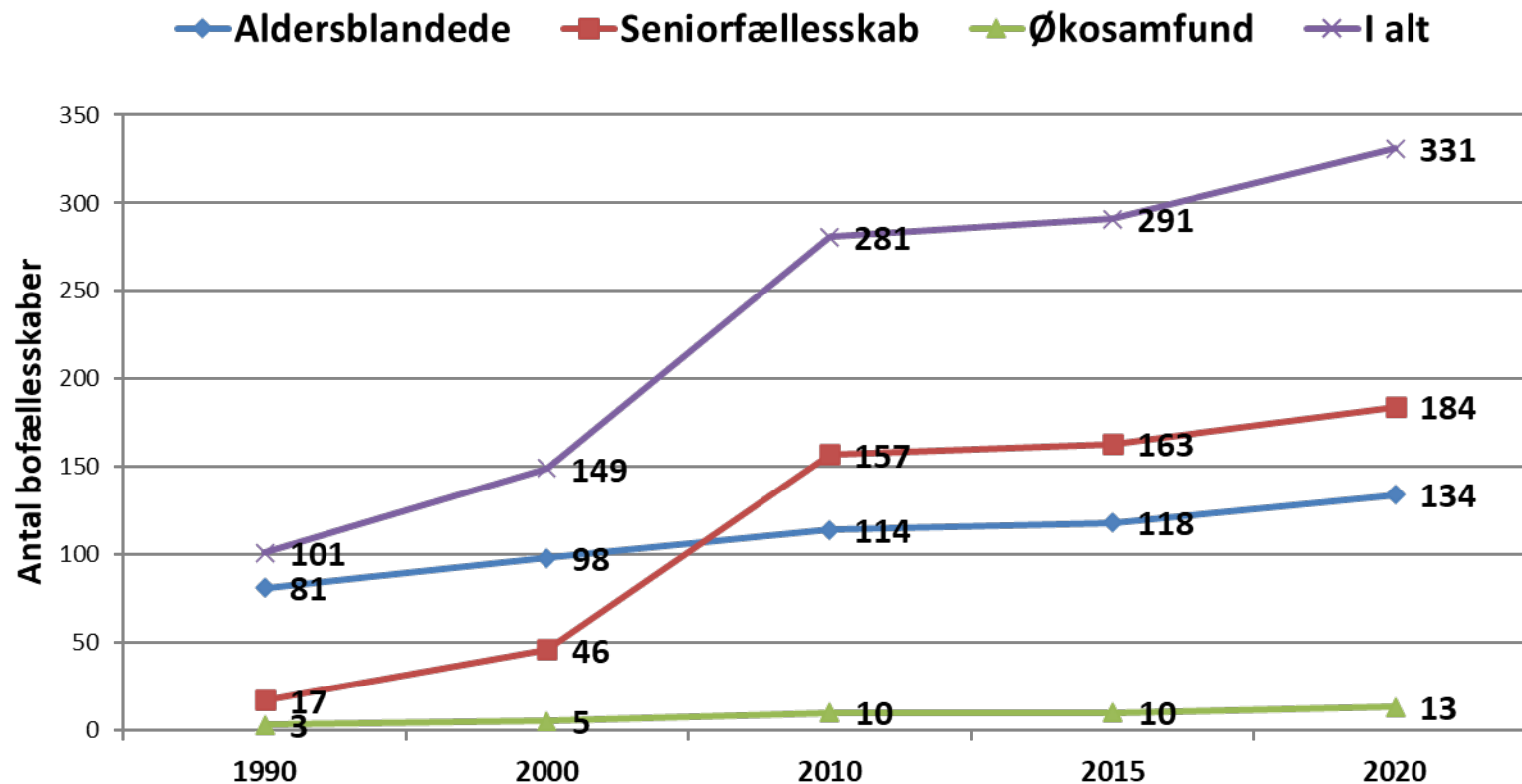
STATISTISK BELYSNING AF BOFÆLLESSKABER

HANS SKIFTER ANDERSEN
ADJUNGERET PROFESSOR VED AAU

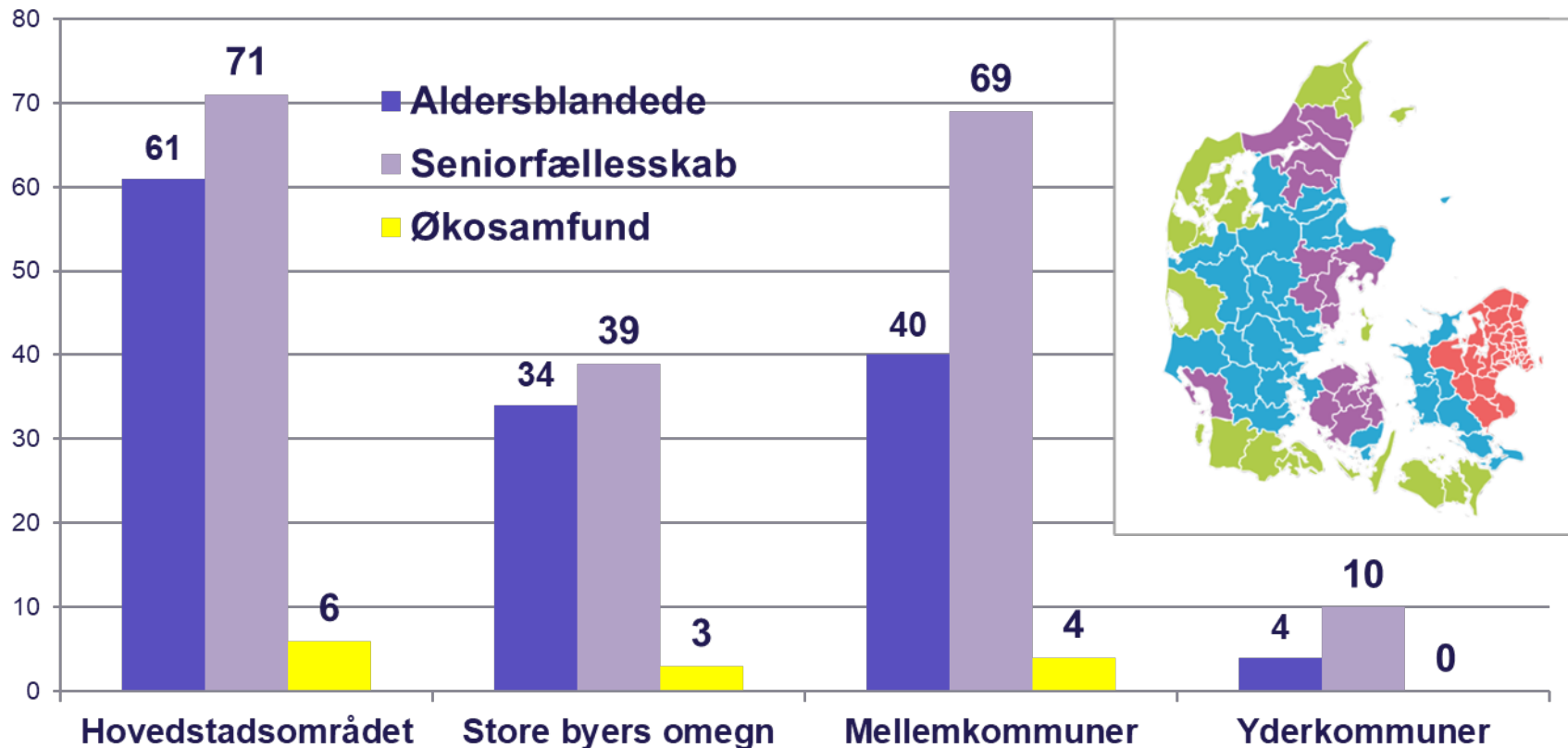

BUILD
AALBORG UNIVERSITET

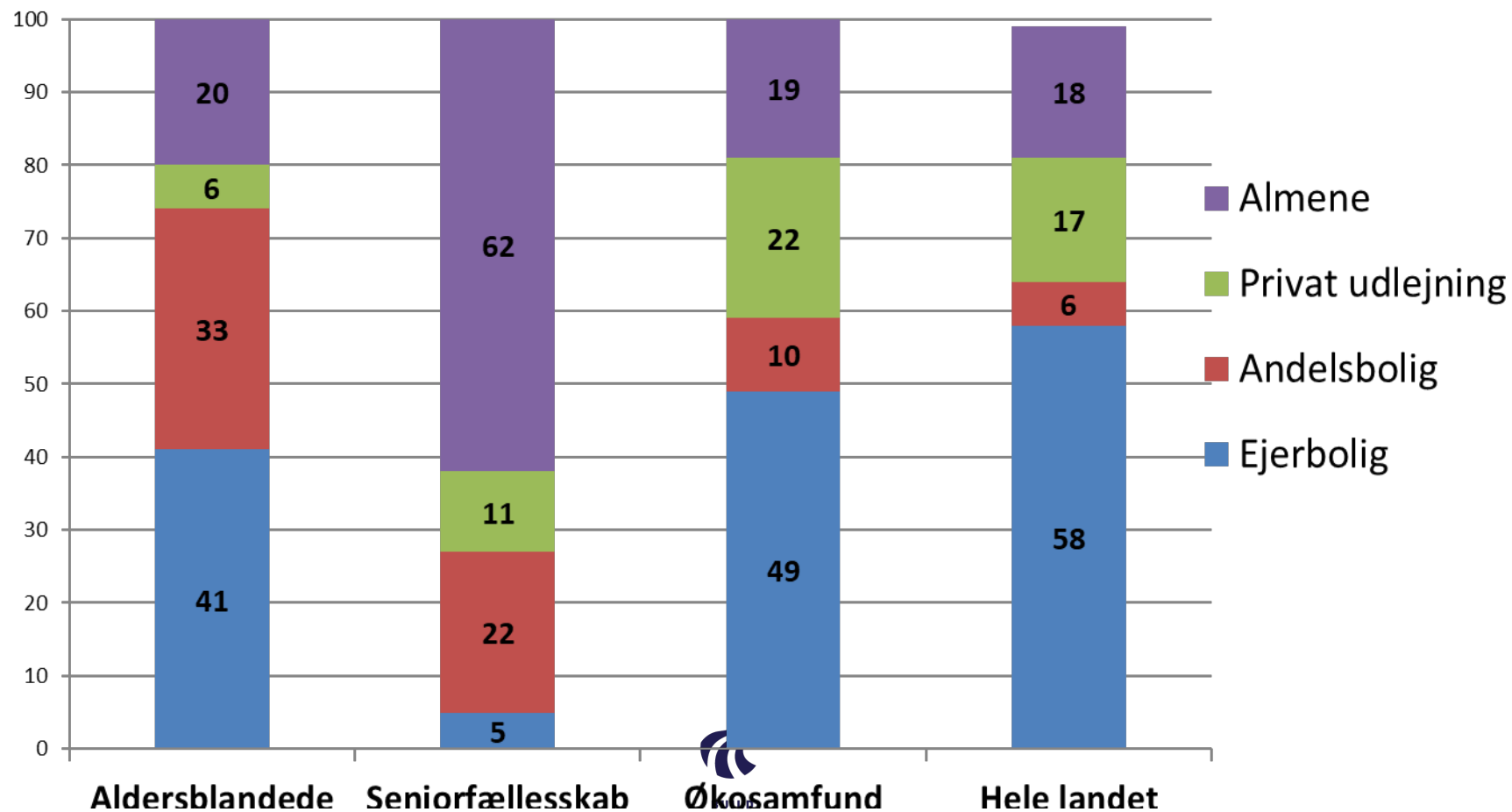
Udviklingen i antallet af bofællesskaber baseret på databasen

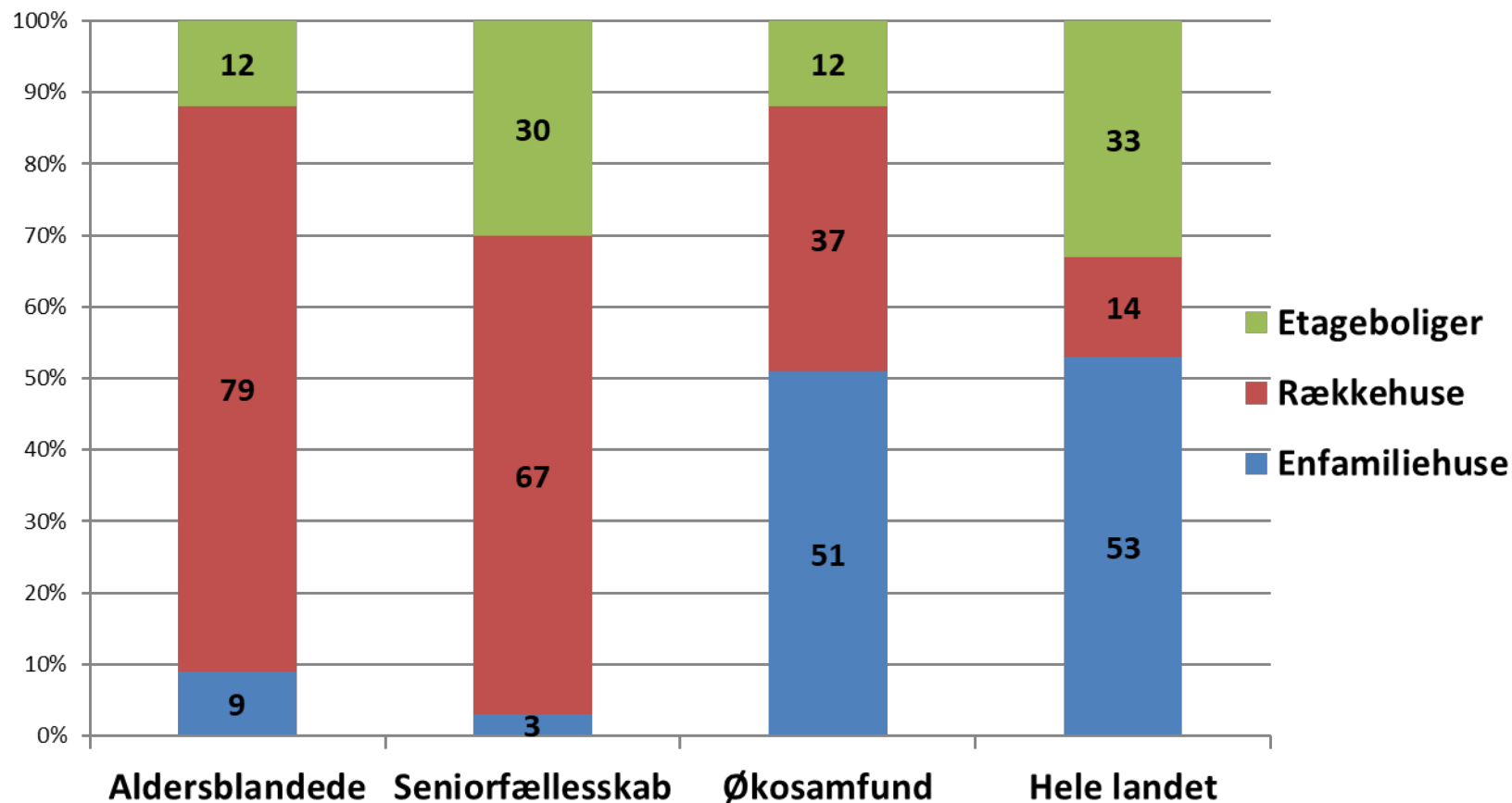
Den geografiske placering af bofællesskaber i pendlingsområder

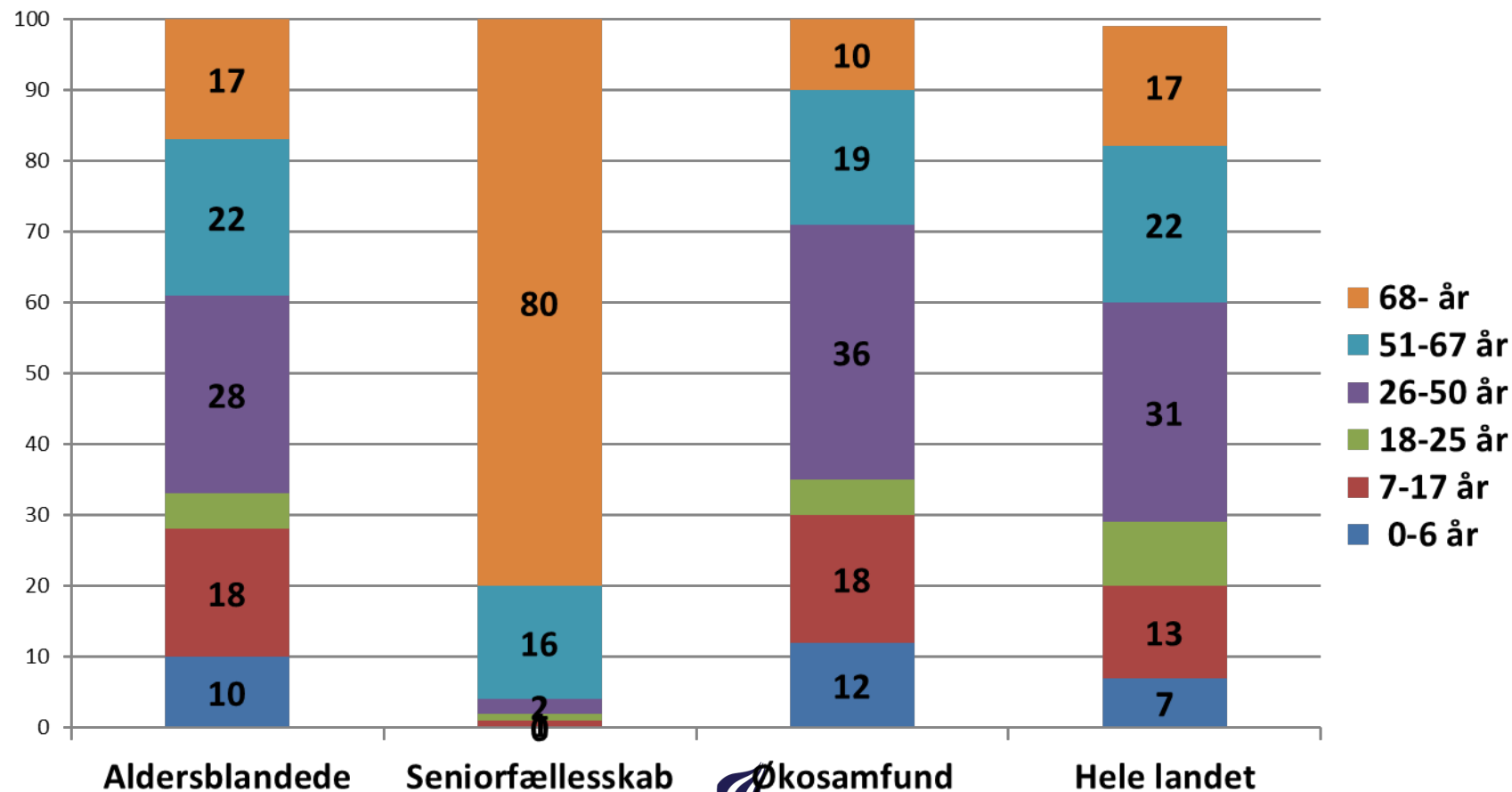
Ejerformer i boligerne i bofællesskaber og hele landet

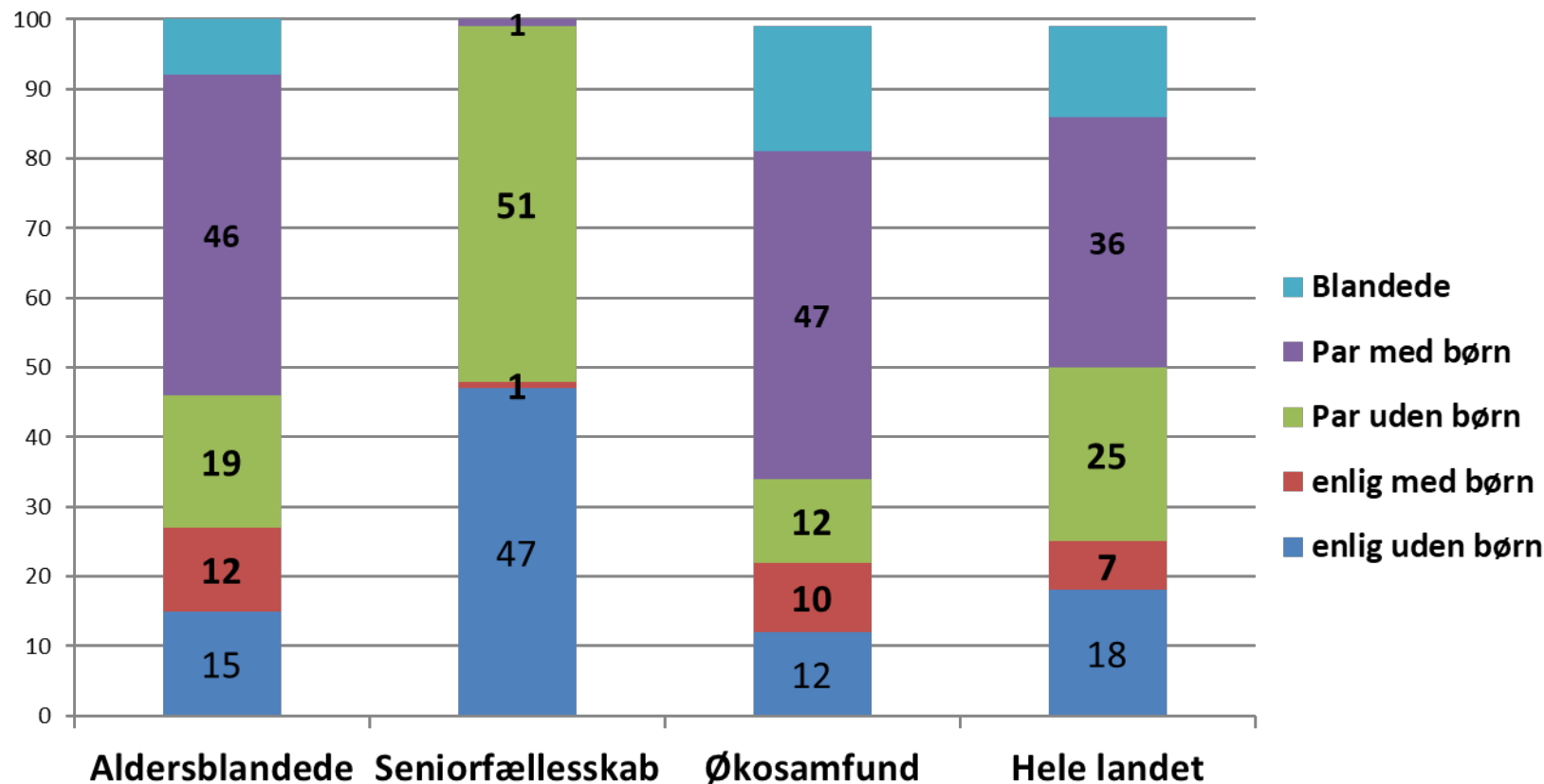
Bygningstyper i bofællesskaber

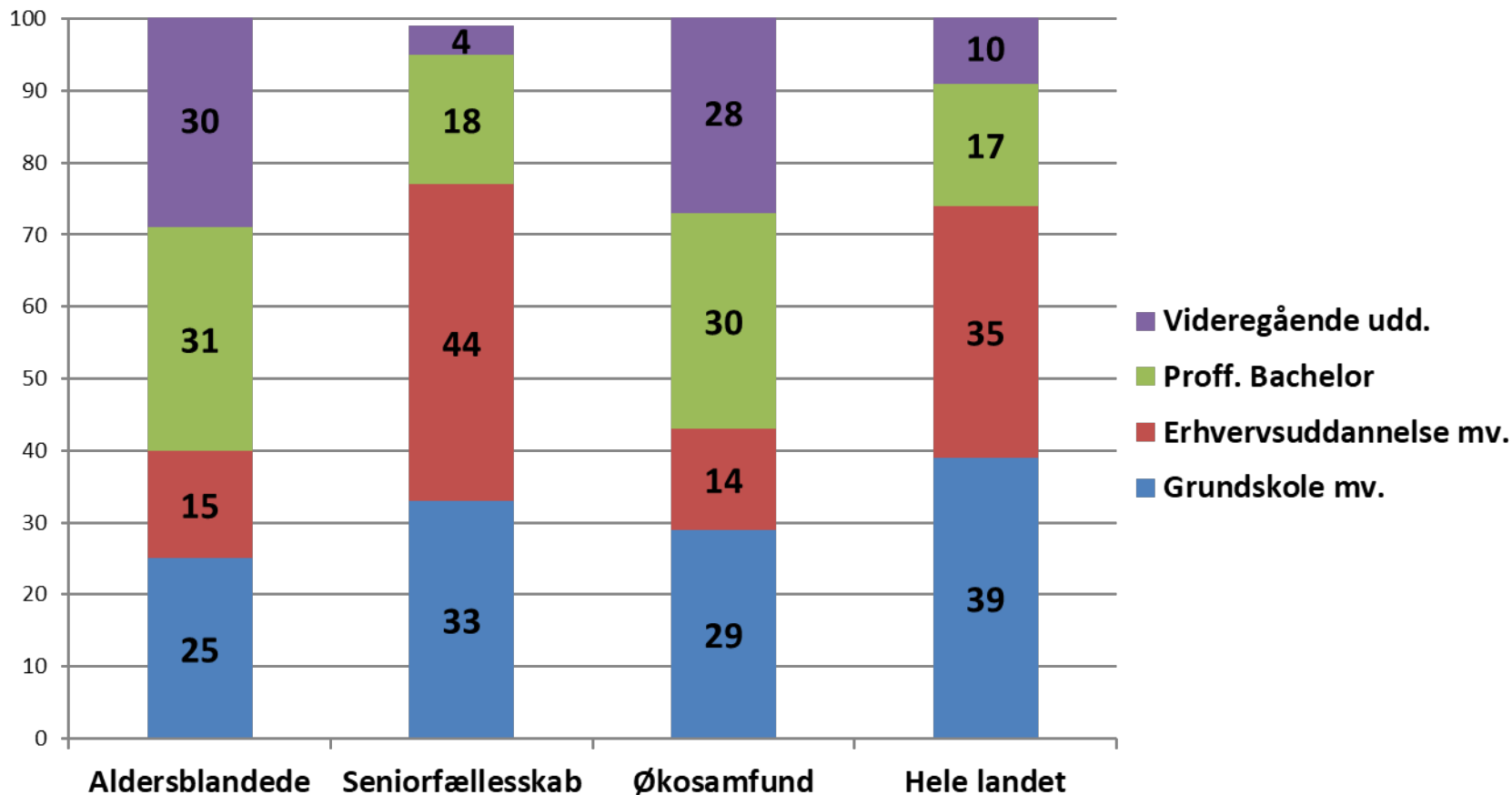
Aldersfordeling i bofællesskaber

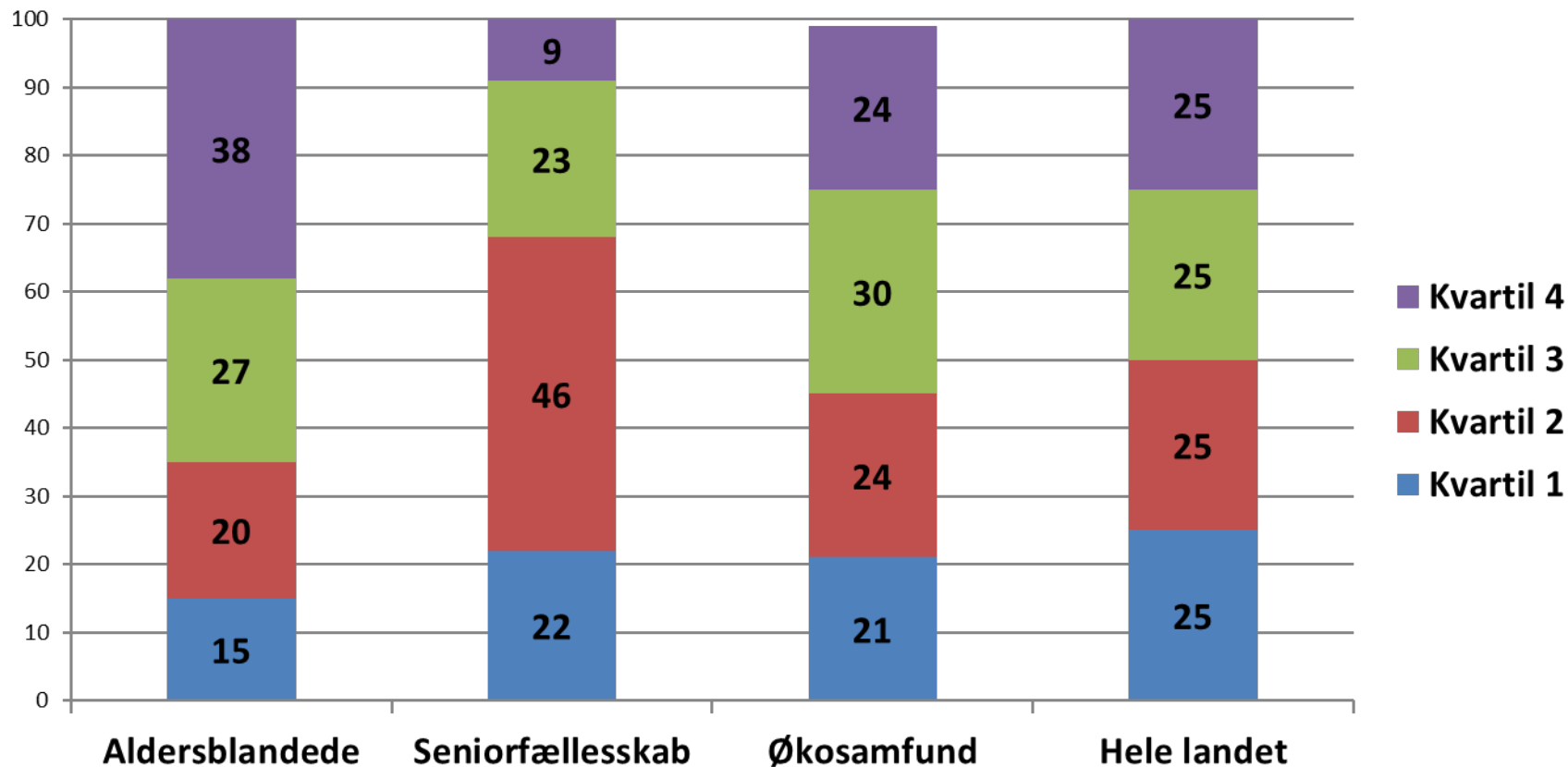
Beboere 18+ år i bofællesskaber fordelt på familietype

Beboere 18+ år i bofællesskaber fordelt på uddannelse

Beboere 18+ år i bofællesskaber fordelt på indkomstkvarterer

Konklusioner og perspektiver

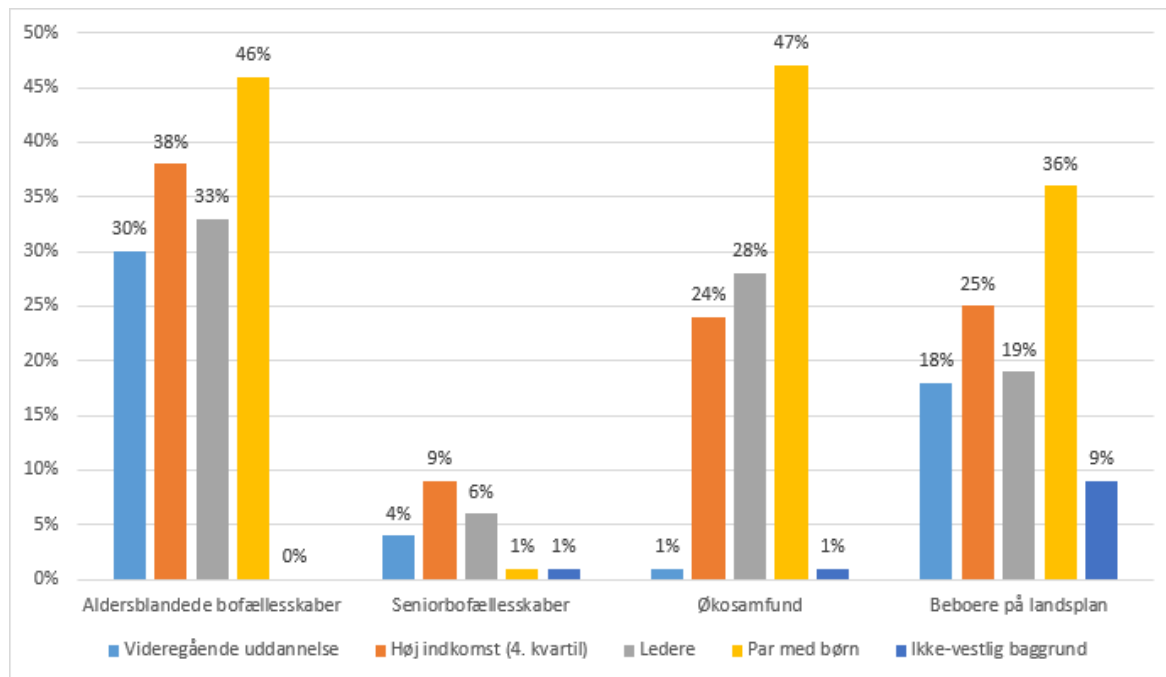
Stor vækst i bofællesskaber (2-3% af alle boliger der bygges pt) – men fortsat en niche på boligmarkedet (0,3% af boligbestanden). Hvordan kan det øges?

- ❖ Flere aktører der etablerer bofællesskaber?
- ❖ Bofællesskaber prioriteres af kommunerne?
- ❖ Flere bofællesskaber i yderområderne?
- ❖ Flere typer af bofællesskaber?

Er bofællesskaber for alle?

- Segmenteret beboersammensætning i de aldersblandede bofællesskaber – anderledes i seniorbofællesskaberne.
- Hvordan skabes bofællesskaber for alle?

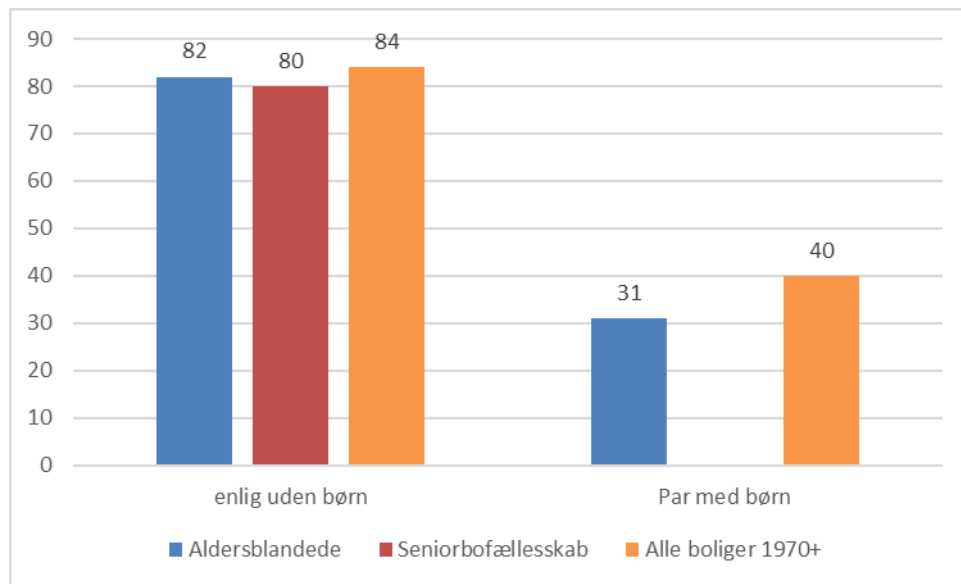
Relationer til lokalsamfund

- Bofællesskaber som motorer for lokalområdet?
- Naboer: Frygt for et nyt Christiania?
- Design, åbenhed og lokalisering
- Flere udfordringer og dilemmaer – men også gode eksempler

En mere bæredygtig boform?

- Flere eksempler på at bæredygtighed fylder meget i bofællesskaber
- Mange antagelser om effekter - men få dokumenterede studier
- Sammensat af fysiske strukturer og normer blandt beboerne
- Bor man fx på mindre plads i bofællesskaber?
- Bofællesskaber er ikke altid mere bæredygtige end andre boformer – men har langt bedre forudsætninger for at være det

Gennemsnitligt boligforbrug pr. person i bofællesskaber efter familietype og i alle boliger opført efter 1970.

Tak for opmærksomheden

Spørgsmål?